

OCCIDENT I LA UNIO SOVIÈTICA VOLEN QUE IRAN DEIXE D'EXPORTAR LA SEUA REVOLUCIÓ

Khomeyni deixa un Iran dividit

Dues faccions, una de moderada dirigida pel Rafsanyani i una de radical, encapçalada per Ahmad Khomeyni tenen a les seues mans el futur d'Iran. Del resultat d'aquest enfrontament depèn la modernització del país.

Antoni Castel

La cerimònia fúnebre de l'imam Ruholá Khomeyni, mort el passat diumenge dia 4 als 89 anys, es convertí en un espectacle multitudinari i al·lucinant, demostratiu del fervor religiós d'una república islàmica que podria començar a obrir-se a l'exterior si, com sembla, s'impossa el sector moderat en l'aferrissada lluita pel poder. Les imatges de l'enterrament valien més que mil paraules, repreneu la frase tan suada. Quasi tres milions d'excitats iranians, vestits de negre i colpejant-se rítmicament el pit i el cap en senyal de dol, rodejaren el fèretre de Khomeyni i arribaren a tirar per terra el cos de l'imam, en l'afany d'aconseguir trossos del sudari, considerat una relíquia. Fou la histèria col·lectiva, que causà la mort de diverses persones i ferides en d'altres 10.000, segons informà l'agència oficial IRNA.

A la cerimònia assistí la jerarquia político-religiosa, unida davant el fèretre de Khomeyni, però ben dividida en dues faccions marcades: l'una, partidària de la moderació, dirigida pel president del Parlament, Hachemi Rafsanyani; l'altra, immobilitista i radical encapçalada pel fill del dirigent desaparegut, Ahmad Khomeyni. El futur de la república islàmica, el decidirà aquest enfrontament entre els continuadors de la intransigència i els més pragmàtics, que creuen arribat el moment de dedicar-se a la reconstrucció nacional i renunciar a exportar la fe islàmica.

Khomeyni havia jugat molt hàbilment durant deu anys per a evitar que una facció s'enfortís o s'imposés a l'altra. Abans, havia fet el mateix amb els laics que l'ajudaren a tornar a Teheran aquell 1 de febrer de 1979, quan es formà una concentració humana —4

milions— ara superada per la cerimònia fúnebre. Abelhassan Banisadr, el primer president de la república islàmica, va haver d'optar per l'exili quan els religiosos pressionaren Khomeyni per col·locar un home de la seva confiança, l'ayatollah Behecti, mort poc des-

cessor de l'imam en el càrrec de guia espiritual de la revolució islàmica. Jamenei podria ser inclús un home de palla de Rafsanyani, que està obstinat per tirar endavant una reforma constitucional que concentrarà els poders en el president de la república, tot suprimint el càrrec de primer ministre. Rafsanyani és l'únic candidat a les eleccions presidencials del pròxim mes d'agost, amb la reticència dels radicals, temerosos de l'ascens del president del Parlament i de la pèrdua del control del govern, actualment dirigit per Hussein Mussavi, pròxim al fill de Khomeyni.

El projecte de Rafsanyani, desvelat en part en la seva primera conferència de premsa després de la mort de Khomeyni, depèn de la normalització de relacions amb els països àrabs, especialment les monarquies petroleres pròximes, la Unió Soviètica i Occident.

Iran necessita trencar l'aïllament i captar capitals per a reconstruir el país.

prés en un dels atemptats dels Mujaidins del Poble. Després, aprofitant l'ofensiva d'aquests darrers, tingué lloc la repressió contra el Partit Comunista (Tudeh) i les organitzacions cíviques que havien donat suport al projecte que representava Khomeyni des del seu exili prop de París.

Jamenei, un home de Rafsanyani

Encara que és difícil interpretar l'hermètica política iraniana, es pot dir que Rafsanyani ha estat enfortit amb la designació, poques hores després de la mort de Khomeyni, d'Alí Jamenei, el president de la república, com a suc-

Iran necessita trencar l'aïllament ocasionat per les seves amenaces verbals i captar capitals per a reconstruir el país, devastat per vuit anys de guerra amb Iraq. Compta amb el suport de gran part del poderós basar, d'importants sectors de la jerarquia religiosa i dels militars, satisfets amb qui aconseguí que acceptés la treva de les Nacions Unides. Rafsanyani establí molts llaços amb els caps militars des que Khomeyni li delegà el càrrec de comandant en cap de les Forces Armades.

El clan Ahmed, encapçalat pel fill de Khomeyni, defensa la continuïtat de la tradició xiïta en totes les àrees de la vida social i econòmica i la necessitat d'expandir les idees radicals a altres

països musulmans. Aquest grup ascendí per voluntat de Khomeyni, per frenar el poder dels moderats i accontentar un fill ambiciós que s'havia erigit en cap del seu gabinet. Ahmed Khomeyni controla el primer ministre, el ministre de l'Interior, Ali Akbar Moh-tachemi; el vice-president del Parla-ment, Mehdi Karrubi; el fiscal general, Mussavi Khoeniba, i el president dels Combatents Religiosos, Mohamed Jamarani. A més d'aquests cinc, enlairats en la cúpula del poder, el fill de Khomeyni disposa d'importantes simpaties entre el sector més tradicional de la jerarquia religiosa. La influència d'Ahmed Khomeyni quedà demostrada fa dos mesos, quan aconseguí que Ali Montazari fos destituït com a successor de l'imam Khomeyni, malgrat que havia estat nomenat tres anys abans pel consell d'experts. Montazari era l'exponent d'un sector més liberal encara que el de Rafsanyani, disposat a democratitzar les institucions, acabar amb la corrupció i limitar els poders d'Ahmed Khomeyni. Montazari ha perdut tota possibilitat de recuperar part del poder, però això no li impedeix continuar fustigant «un personatge irracional», en referència al fill de Khomeyni, i parlar de la necessitat d'incorporar els laics en el procés polític.

Un dels reptes de Rafsanyani serà el de fer concessions als més radicals.

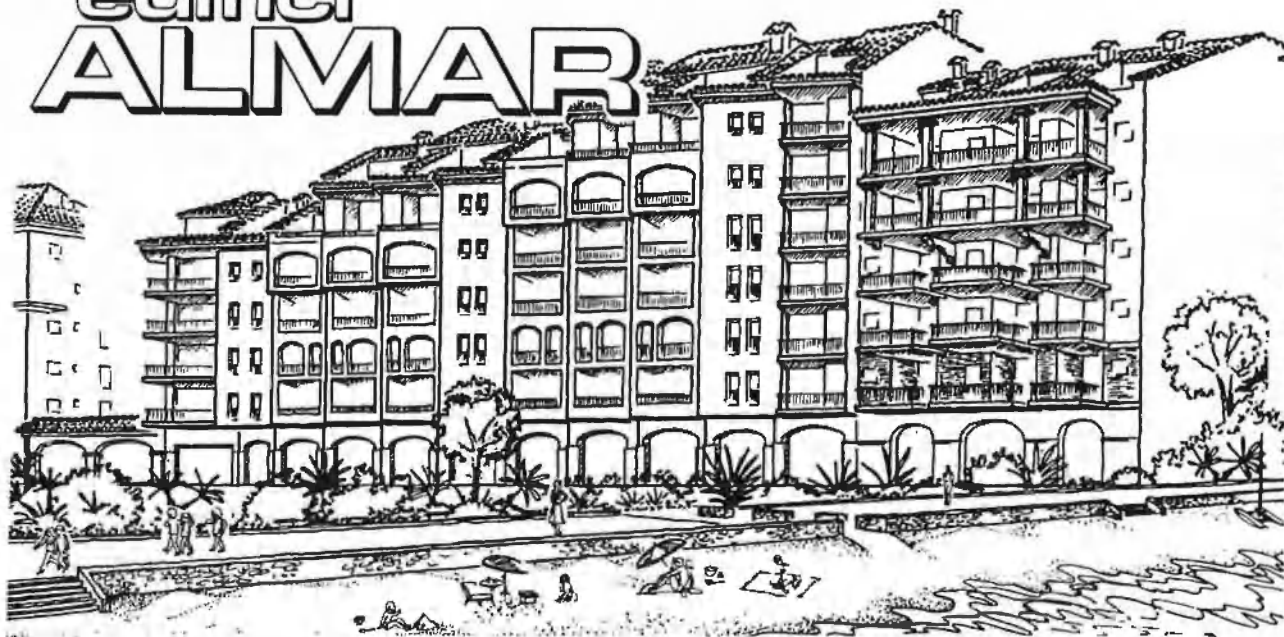
Desaïllar Iran

El repte de Rafsanyani, que sembla més ben situat en aquesta carrera pel poder, és difícil i delicat. Encara que ha demostrat habilitat i intel·ligència,

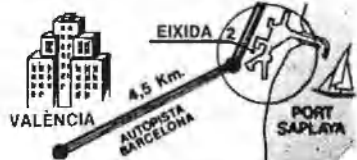
haurà de recuperar un país destrossat per la guerra i desacreditat internacionalment, alhora que haurà de fer concessions als radicals, com ja féu anteriorment subscriuint la condemna a mort de l'escriptor britànic d'origen hindú Salman Rushdie, autor d'*Els versos satànics*. És a dir, haurà de democratitzar una societat que ha demanat amb el carisma de Khomeyni, però no podrà irritar massa la jerarquia religiosa més radical, la mateixa que creu que modernitzar és incompatible amb les lleis de l'islam.

Rafsanyani i els seus partidaris podrien assolir el primer pas el mes d'agost, quan aconseguixin la presidència de la república i neutralitzin Mussavi. Després, els més optimistes preveuen una lenta obertura del règim cap a l'exterior i les forces laiques que no s'aliaren amb l'enemic iraquí, com es el cas de Mehdi Bazargan, el primer cap de govern de la república islàmica. Els països àrabs estan interessats a ajudar a desaïllar Iran per neutralitzar al sempre temut president iraquí, Saddam Hussein. Els occidentals i la Unió Soviètica també volen un Iran més racional, que renunciï a l'exportació de l'islamisme i col·labori en l'alliberament dels hostatges de les organitzacions radicals libaneses. □

edifici ALMAR

VIVENDES PLATJA D'UN, DOS I TRES DORMITORIS; I BAIXOS COMERCIALS
 • mínima entrada • finançament fins a vint anys

PORT SAPLAYA

INFORMACIÓ i VENDES: Autopista València-Barcelona, Km. 4,5 (EIXIDA 2),
 Tel. (96) 371 36 11 - Alboraià

PLA PARCIAL APROVAT PER O.M. 21-1-76